

Zwaluwen van Woudsend 2013

Ook dit jaar telde Zwaluwwerk Woudsend de zwaluwen in en rond het dorp. De gier- en huis-zwaluwen al voor het zesde jaar en de boeren- en oeverzwaluw sinds 2010. Hier doen we in het kort verslag over het afgelopen broedseizoen. Op p. 2 staan alle nestadressen van de gierzwaluw. Meer info op de website.

Record aantal nestplaatsen Gierzwaluw

Dit jaar werd aanzienlijk meer tijd besteed aan het zoeken van nestplaatsen en werd ik geholpen door zes mensen. Op Dwerssteech 8 was het extra genieten. In de eerste kast werd voor de derde keer gebroed (weer drie jongen uitgevlogen) en in de tweede kast, die vorig jaar bezet raakte met een slapend paartje werd nu ook met succes gebroed. Begin augustus vlogen ook hier drie jongen uit. Jan Blom op Midstriitte is de tweede Woudsender met een nestkast op zolder achter het pannendak.

De Gierzwaluw komt elk jaar terug op hetzelfde nest. Als dat onbereikbaar is geworden of verdwenen heeft hij 2-4 jaar nodig om een nieuwe plek te vinden. Dat betekent heel vaak einde voortplanting omdat de gemiddelde levensduur maar 6 jaar is. Daarom is de nestplaats het hele jaar, ook buitende broedtijd, beschermd. Als een broedplaats verloren gaat door sloop of renovatie moet voor vervanging worden gezorgd. Zwaluwwerk Woudsend helpt en adviseert als u even contact opneemt.

Boerenzwaluw

Dit jaar was er een licht herstel (+10%) voor de Boerenzwaluw. Maar daarmee is de achteruitgang sinds 2010 nog lang niet goed gemaakt. Een deel van de achteruitgang wordt verklaard door afname van nestgelegenheid maar deels wordt (werd) dat gecompenseerd met nogal wat nieuwe nestplaatsen in paardenboxen. Door koude is wat later geteld maar eigenlijk wat te laat zodat van nogal wat lege nesten niet duidelijk was of ze al waren uitgevlogen of niet bezet zijn geweest. Klimaatverandering schopt alles, ook vogeltelwerk, in de war. Toch past de lichte vooruitgang wel bij de indruk van de meeste pandbewoners en eigenaren: "vrij normale drukte en eerder wat meer dan minder boertjes".

Bewoonde nesten per deelgebied

	2010	2011	2012	2013
Dorp	6	8	8	4
Koufurderrige	65	75	42	60
Yndyk	77	66	33	37
Ypecolsgea	41	50	38	35
Smallebrugge	30	24	24	23
Trophorne	13	8	8	9
TOTAAL	235	231	153	168

Huiszwaluw

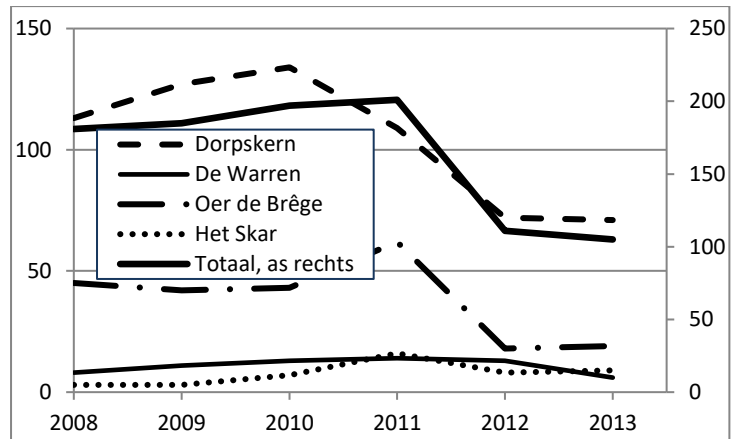
Vrij dramatisch gaat het met de Huiszwaluw. Dit jaar ging het aantal tegelijk bewoonde nesten opnieuw wat achteruit van 111 naar 105. Daarmee is de stand sinds 2011 gehal-

veerd. De achteruitgang doet zich in bijna alle deelgebieden voor. Het lijkt er op dat het schilderwerk aan de huizen van Elkien nogal wat effect heeft. Restanten van nesten worden verwijderd en het gladdere schilderwerk heeft dan minder houvast voor nieuwbouw. Maar het lijkt er ook op dat er gewoon minder vogels zijn. Er is opvallend weinig nieuwbouw van

afgebroken nesten en hele kolonies zijn verdwenen. Elders in het land is het minder dramatisch. Sovon noteerde voor 2012 een teruggang van 10%. De huiszwaluwtilen lijken voorlopig nog geen oplossing. Van de 102 tillen waren er in 2013 slechts acht bezet. Daaronder een van de vijf tillen aan de passantenhaven in Hindeloopen, maar slechts met 1 bewoond nest.

Bewoonde nesten Huiszwaluw per deelgebied

Oeverzwaluw

Er waren dit jaar geen tijdelijke zandbulten voor de Oeverzwaluw beschikbaar. Toch wisten ze nog een paar plekjes te vinden. In de bruggehoofden van de gesloopte Wellebrège zijn vier leidingbuizen achtergebleven. Er zit wat zand in en drie van de vier buizen raakten bezet. Dat kan dus een schitterende en permanente ! kolonie worden als we er voor volgend seizoen een flink aantal gaten in boren.

Met vriendelijke groet, Jaap Langenbach

Website: <http://members.ziggo.nl/jaaplängenbach/zwaluwenwoudsend.html>

GIERZWALUWEN WOUDESEND 2008 - 2013

'08 '09 '10 '11 '12 '13

Invliegopeningen: 81 121 120 101 149 205

Nestadressen: 39 52 59 51 62 68

Details 2013

Nije Buorren 1			1	1	1	Op 22 april als eerste broedvogel van Woudsend in de nok rechts naar binnen
Nije Buorren 2	5	5	1	1	2	Rechts en links onder Uleboerd; li.acht. schoorsteen, 1e en 4e pan van boven
Ald Wyk 14-voor	1	4	2	2	4	Schoorsteen rechts, rechts; schoorsteen links, voor en links
Ald Wyk 14-achter	2	5	3	4	4	Schoorsteen links(2) en rechts(1)
Iewal, ex. Geref. Kerk		1	1	2	2	Lange keper links, 15e pan van onderen
Iewal 2		1	4	3	1	Bij zwart douchepijpje; nok tussen pijpje en kajuit

Iewal 4	1	1	1	2	3	3	Kajuit rechtsboven bij pijpje; links naast kajuit; bij schoorsteen
Iewal 8			1		1	2	Links onder dakgoot, 4e klosje. Nieuw, eerdere jaren gemist ? Rechts onder schoorsteen
Iewal 10	1	2	2		1	2	Keper rechts voor 4e pan van boven; keper rechts achter 4e pvb
Iewal 20	1	4	5	4	8	9	Keper re.vo.; keper re.acht. (2); nok achter; li acht. (2); dakvl re. bij pijpje;dakgoot steeg
Iewal 22		3	2	1	1	4	Rechter dakvlak, onder schoorsteen (3); nok pal achter schoorsteen
Iewal 36	4	5	5	5	3	5	Keper links voor, 2e/6e pvb; keper rechts achter 3e en 5e pvb; keper re.vo. 6e pvo
Iewal 42	1	3	3	4	3	5	Dakvl. links: 2epvb/8epva, 1epvb/3epva; 1e rij, 1e en 4e pvb; 4e p. re. v. pijpje, 8e pvb
Iewal 44	1	1	1	1	2	1	Windveer rechts voor, onderaan. Dit jaar niet onder Uleboerd, ook geen bangers
ASR-Dykkant	4	4	4	1	3	5	Keper links bovenaan; 2 m. li. van li. dakraam; rechtsonder li.dakraam; keper rechts (2)
ASR-Iewal				1	1	3	Keper links 2e pvo; keper rechts, 2e en 6e pvb
De Dyk, Lange Hus						1	Keper rechts vooraan, 4e pan van boven. Nieuwe locatie, vorige jaren niet
Merkstrjitte 5	2	4	2	1	3	1	Linksbovenaan bij kajuit
Merkstrjitte 13	1	1	1	1	1	1	Nok noordkant, 3e pan van voren. Rode kat lag er 2 pannen onder op de loer
Weachswal, pakhuis	1	1	1	1	1	1	Windveer vooraan links, onderaan bij dakgoot.
Pakhuis links v.Ponkje		1	1	1	3	5	Nok links, 4e/6e pvv; dakvlak links (2); windveer li.achter 2epvo; windveer li.vo. 2epvo
Fermaningst. 1, Ponkje	2	2	4	3	5	12	Dakgoten (4); keper li.voor (2); ke. li.achter, 5epvb en 2e pvo; nok(4)
Waechswal 7	1	1	1	1	1	1	Links, bij knik in dak, 1e pan vooraan.
Waechswal 9	2	3	2	5	3	10	keper re. vo.: (2); links voor (2); keper re. acht. (2); li.acht. 3e/5e pvb; li. dakvl. bij dakraam
Brievegarder, Dolce V.	2	2	2	2	1	2	Steechkant: linker keper, 3e pan van onder; uitbouw nok
Brievegarder-Hjerringslynder	1	1			1	2	In steeg, links naast dakraam; 3e pan rechts van 1e dakraam 3e pan boven goot
Fiskersteech 2	1	1	1	1	3	3	Achteraan, links, ca. midden en rechts
Hellingsteech 1			1	1		2	Windveer rechts achter, 5e pan van boven. 19-6: Nok achter boven lood
Hellingsteech 2			1	2	2	3	Schoorsteen links en bij schoorsteen rechts (2)
Beurtfeartsteech 3			3		1	2	Dakvlak links-en rechts achter, 4e pan van rechts/links en 4e/1e pvb; Spreeuw in nestkast
Bewaarskoallesteech 1		1	2	1	2	1	Keper rechts-achter, 3e pan van boven
Bewaarskoallesteech 2	5		1		2	1	Linker dakvlak
Bewaarskoallesteech 4	5	7	4	6	6	8	Ke.re. voo en acht.(2-2); ond schoorst. rechts; mid&bo huifje achter; dakvl.achter
Bewaarskoallesteech 5	3	2	1	1	1	1	Onder schoorsteenlood
Bewaarskoallesteech 7	1	1	1	1	1	1	Nok, 5e pan rechts van schoorsteen
Dwerssteech 8				1	1	2	2 nestkasten. Drie jongen uitgevlogen. Vanaf 30-6 paartje in kast 3, te laat voor broeden
Molestrjitte 1	4	7	8	7	16	16	keper li.vo. (5); links achter (8); rechts achter (2), zijnok (1). 16 nesten geschat
Molestrjitte 3	3	1	1		1	1	Keper rechts voor, 5e pan van boven
Molestrjitte 15				1		1	Keper boven deur in de hoek, 3e pvo.
Molestrjitte 19	1	1	1		2	3	Daklijst achter, midden en hoek links . 10-6: Daklijst voorkant, links (nieuw).
De Kamp 7	2	1	3	1	2		Nw. dak dec.'12, 4 huifjes-N niet benut. Nieuw nest bij kajuit met jongen, dichtgepurd
Midstrjitte 1	2	2	2	3	5	11	Kajuit, re.bo.; bo. dakraam re.; re.acht schoorst.; dakgoten (5); keper re.acht. (2); schoorst.
Midstrjitte 6	1	1	1	1	2	3	Zuidnok 1e pvv; linker dakvlak 1e rij 4e pvb;dakvl. rechts, 8e rij van voren/4e pvb
Midstrjitte 7		4	3		1	2	Nok, achteraan van voorste pand; dakgoot rechts, achteraan.
Midstrjitte 8		3	1	1	1	1	Rechts boven vooraan bij kajuit
Midstrjitte 9		3	2			1	Windveer links vooraan, 2e pan van boven.
Midstrjitte 10			1				2010: vooraan links, 6e pvb
Midstrjitte 14				2	1	1	Keper rechts voor, bovenste pan bij Uleboerd
Midstrjitte 17		1	1		1	3	Links, vanaf 4e/2e/1e nokpan van voren, 1e, 4e en 1e pan van boven
Midstrjitte 19						2	Nok vooraan en midden. Vorige jaren gemist ?
Midstrjitte 27					1	1	Windveer links achter, 2e pan van boven
Midstrjitte 33				1	1	2	Keper rechts voor, 3e pan van boven. 25-6: Nok laatste pan achteraan
Midstrjitte 34	4	2	1	1	2	3	Nok, ca. 1/3 van achteren. Nok achteraan, invlieg zuidkant. Achteraan noordkant, 1e pvb
Midstrjitte 35		2	2	2	1	1	Nok, 5e pan van achteren (gezien vanuit Smidsteech)
Midstrj. 45	3	4	3		2	5	Keper links voor (3); korte keper rechts boven, 2e pvb; keper links achter 10e pvb
Midstrjitte 47			1		1	2	Links onder schoorsteen; rechts achter 3e pan onder nok voor achterste schoorsteen
Midstrjitte 53					1	1	2e pan onder voorste schoorsteen aan noordkant
Midstrjitte 60	1	3	3	1	1	3	Keper voor: links 6e pvb en rechts 5e pvb; keper rechts achter, 2e pvb
Midstrjitte 66		1	3	1	9		Aug.' 12 dak hersteld. Alle ingangen afgedicht met strips en pannen recht gelegd
Midstrjitte 77	3	3	4	3	4	5	Keper links en rechts, voor en achter (4); dakvl re.acht2e rij v.a./2e pvb
Midstrjitte 93	1	1	2	1	2	2	Noordnok, 4e pan van achteren; noordvlak 2e pvb/2e rij van achteren
Midstrjitte 93a	2	2	2				
Midstrjitte 95		1		2	2	2	Links voor bij verzakte pan in de hoek; zijkant midden bij dakraam
Brandsmastrjitte 20	1				1	1	Nok, rechtsboven zonneboiler. Aug ' 08 schoorsteenrenovatie
Brandsmastrjitte 28						1	Tussen schoorsteen en uitlaat, noorddak. Nieuwe locatie. Vorig jaar mogelijk in muurgat
Yndyksterleane 7	1	1		1			
Yndyksterleane 11			1	1		1	Bovenste kantpan, links vooraan
Yndyksterleane 13	2	2	2	3	4	3	Onderaan kepers links en rechts voor en rechts achter.
Vosseleane 11					1	2	Keper links achter, 5e pan van onderen; rechts achter, 3e pvb (in 2012 keper rechts voor)
Vosseleane 15		2	2	1			Dakrenovatie nov. '11
Vosseleane 17	2	2	2	5	4	4	Knik re.acht.-nieuw; knik li.acht.-nieuw; knik, li.vo; bij schoorsteen. Nov '12 dak hersteld
Vosseleane 21						2	Windveer links achter, 2e pan van boven; rechts voor 2e pvb. Vorige jaren gemist ?
Vosseleane 23		1	1		1	1	Keper rechts achter, 8e pan van boven (zat t/m '10 veel lager: 6e pan van onderen)
Wellewei 4	1	3	1	1	1	5	Keper li.vo, 7e pvb; keper rechts voor, 2e en ca. 7e pvb; re.acht., 2e en 4e pan onder schoorst.

3e pvb = 3e pan van boven, 4e pvr= 4e pan van rechts, 6e pvo= 6e pan van onderen. r. en re. = rechts

Links en rechts slaat op staande met gezicht naar de voordeur. Openingen gescheiden door ;

